

Sammanfattning

Inga större förändringar sedan förra rapporteringen, sportloven är fortsatt en källa till oro för ytterligare försämrad efterlevnad i flera län. Fortsatt rapportering om att verksamhetsutövare följer rekommendationerna medan besökare inte hör samman på råden. Återigen poängterar vissa län diskrepansen mellan god efterlevnad och hög/ökande smittspridning.

Flertalet län lyfter att det fortsatt råder bristande följsamhet kring efterlevnaden när det gäller att hålla avstånd. Några län har rapporterat om ökad trängsel utomhus i samband med mildare väder. Ett flertal rapporterar att återgång till närundervisning innebär ökad trängsel i kollektivtrafik och skolmiljö.

Fjällturism

Fokus har fortsatt legat på skidanläggningar samt matställen och bensinmackar utefter de större vägarna upp till fjällvärlden.

Värmland: Det rapporteras att den stora mängden fjällturister som passerar genom länet skapar ökad trängsel och att verksamhetsutövarna tvingats ta till extra åtgärder som t.ex. stängda/låsta dörrar för att hindra att det blir för många inne i lokalerna.

Dalarna: Det rapporteras från flera butiker i byarna runt skidanläggningarna att många besökare verkar ha följt råden om att handla hemma medan kunder/besökare

Jämtland: Det rapporteras om ändrat köpbeteende, att det handlas färre gånger men större volymer varje gång.

Det sker färre resor till län med fjällturism jämfört med samma vecka 2019 (Dalarna -28%, Värmland -41%, Jämtland -17%, Norrbotten -65% under perioden 20-26 februari 2021, jämfört med motsvarande vecka 2019).

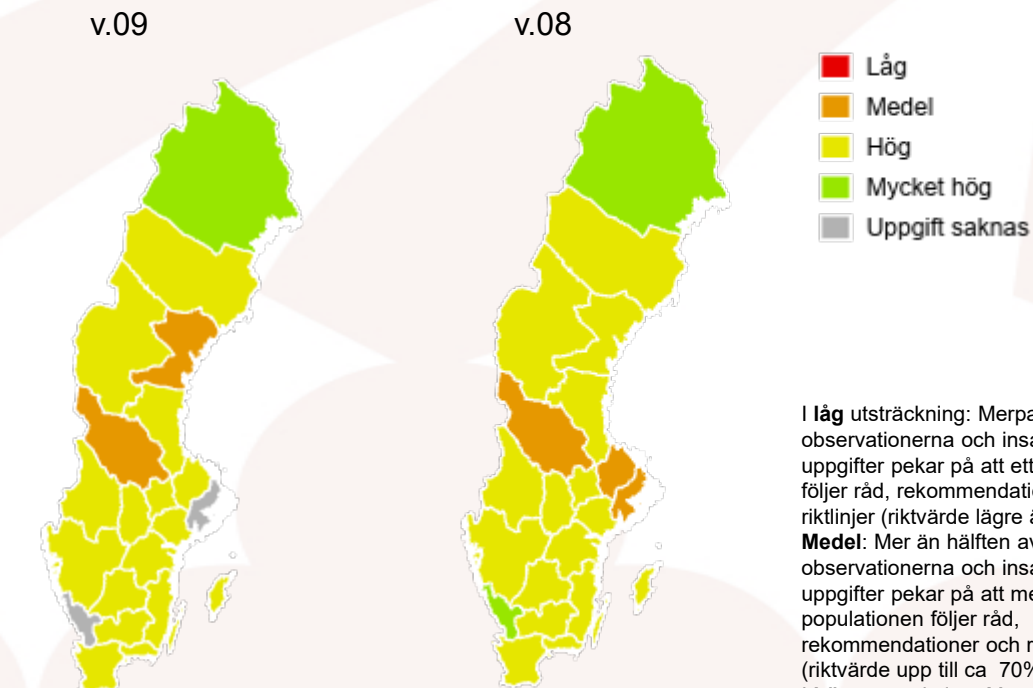
Dock har resandet ökat något jämfört med veckan innan (se resandedata).

Den totala resandevolymen 20-26 februari 2021 var: Dalarna 31 311 resor/dag, Värmland 17 115 resor/dag, Jämtland 12 930 resor/dag, Norrbotten 2 854 resor/dag.

Kommentarer/slutsatser

Sportlovet innebär ändrade rörelsemönster, och i flertalet rapporteringar ses denna veckan tecken på att ungdomar varit lediga, t.ex. genom ungdomsgång på stan i Uppsala. Allt fler länsstyrelser rapporterar efterlevnad av rekommendationer utifrån sitt uppdrag kring den tillfälliga pandemilagen, och inte utifrån aktörernas rapportering, vilket kan påverka kontinuiteten i rapporteringen.

BEDÖMD EFTERLEVNING PER LÄN



I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett visst lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Resandet inom länen visar en genomsnittlig minskning med 1% jämfört med föregående vecka. För tidigare veckor rapporterades följande genomsnittliga förändringar i resmönster inom län (jmf. med föregående vecka): v.8: +1,6% v.7: +1,3 v.6: -5% v.5: +7,8%

Google Mobility Report visar en liten minskning av aktivitet inom shopping och nöje (-1%), "matbutiker och apotek" (-1%), "stationer kollektivtrafik" (-1%), "utomhus" (-2%) samt "arbetsplatser" (-1%) under perioden 17-23 februari jämfört med föregående vecka.

Kollektivtrafik

Oförändrat läge, 10 län rapporterar hög efterlevnad och 11 medel efterlevnad.

Efterlevnaden för att använda munskydd i kollektivtrafiken är fortsatt låg, vilket 11 län rapporterar, med ett undantag för Gävleborgs län som rapporterar att munskyddsanvändandet är upp till 70%. Jämtlands län rapporterar att det främst yngre resenärerna som inte följer råden om munskyddsanvändande i kollektivtrafiken.

Flera län beskriver ett fortsatt lågt resande inom kollektivtrafiken och få fall av trängsel. Södermanland och Örebro län rapporterar båda en minskning i beläggningen som antas ha med minskad pendling i samband med sportlovet att göra.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

- **Handel:** 10 län anger handeln som område med risk för ökad smittspridning. Matbutiker lyfts särskilt av 3 län.
- **Offentliga utrymmen:** 4 län rapporterar risker med offentliga utrymmen och samlingsplatser. Nytt är att utomhusaktiviteter särskilt lyfts.
- **Restauranger och rastplatser:** 3 län anger att restauranger som områden för ökad smittspridning.
- **Arbetsplatser:** 4 län nämner arbetsplatser som särskilda områden för ökad smittspridning, särskilt personalrum och omklädningsrum.
- **Träningslokaler:** 3 län anger att problem med avståndshållande uppstår vid träning. Västmanland lyfter problem med att icke-kommunala idrottsanläggningar lägger stort ansvar på individen.
- **Hem:** 2 län identifierar privata sammankomster i hemmen som en risk, bl.a. baserat på smittspridningen.
- **Skola:** 3 län rapporterar om skolmiljöer som en risk för smittspridning. Skåne rapporterar om ett klusterutbrott på en åk1 på skola.
- **Fjällturism:** 4 län identifierar specifikt en risk för ökad smittspridning kopplat till fjällturism, framför allt aktiviteter vid stugbytdagar. Snabbmatskedjor rapporterar en tydlig ökning av gäster vid stugbytdagar i fjällen. Rastplatser och andra serviceställen längs tillfartsvägar till vintersportorter nämns av 5 län.

Vidtagna åtgärder

- 9 län rapporterar inget nytt från föregående vecka.
- Gävleborg lyfter fram att ett antal kommuner delar ut handdesinfektion och munskydd vi buss- och lokaltågstationer, rastplatser längs vägar eller i centrum i syfte att även påminna om råd och restriktioner.
- En skidort i Dalarna har utfört snabbtester på personal, som endast visat negativt resultat.
- Köpcentra i Dalarna rapporterar om att ordningsvakter ska se till att skingra eventuella klungor och köbildning samt påminna om att hålla avstånd.
- 5 kommuner i Östergötland har genomfört tillsyn av 24 serveringsställen, vilket resulterade i 1 föreläggande.
- En kommun i Uppsala län planerar för digitala aktivitet för lediga högstadie- och gymnasieelever på Valborg, för att minska risken att de samlas i stadskärnan.
- Stockholms län rapporterar om nya regionala rekommendationer för om 23/2, bland annat om att engångsmunskydd ska användas även i vissa inomhusmiljöer.
- En kommun i Skåne (Svedala) har delvis stängt ner en skola på grund av ett klusterutbrott under 5 dagar, under vilka smittskydd utförde smittspårning.
- Västernorrlands, Örebro, Stockholms och Västerbottens län har vidtagit åtgärder för ökad information om de nya råden.

Behov av åtgärder

- 15 län rapporterade inget nytt från föregående vecka.
- Västerbottens län efterfrågar en informationsinsats om att risken är stor att smittas om man umgås inomhus, även om man håller avstånd. Därutöver efterfrågas informationsinsats om att man ska följa rekommendationer, riktlinjer och råd även om man blivit vaccinerad, om inget annat meddelas.
- Kronoberg ser behov av riktade åtgärder mot olika grupper av besökare i butiker, eftersom vissa grupper respekterar restriktionerna bättre än andra. Det framhålls också att tolkhjälp kan behövas vid vissa tillsynsbesök, samt att det finns risk att inaktuell information delas ut om översättningsarbetet inte prioriteras.
- Från Örebro län framhålls att kommunerna är i behov av samverkan när det gäller tillsyn av sporthallar, badhus, fritidsgårdar samt verksamhet som bedrivs på kulturskolor.

Övrigt

- I Västerbotten rapporteras om att det är relativt många studenter på campus i Umeå och att avstånd inte alltid hålls. En kommun i Skåne län framhåller att efterlevnaden bland ungdomar generellt är dålig.